

Miljøverndepartementet
Myntgata 2
Pb 8013 Dep
0030 OSLO
Epost: postmottak@md.dep.no

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSKRIFT OM INFRASTRUKTUR FOR GEOGRAFISK INFORMASJON (GEODATAFORSKRIFTEN) – FRA KOMMUNENE I FOLLO: VESTBY, ÅS, FROGN, NESODDEN, ENEBAKK, OPPGÅRD OG SKI

Det vises til høringsnotat og høringsbrev fra Miljøverndepartementet vedr. høring av forskrift om infrastruktur for geografisk informasjon datert 31.01.11.

Kommunene i Follo; Vestby, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Enebakk og Ski avgir med dette felles uttalelse til forskriften. Siden de overordnede prinsipper er avklart ved innføring av geodataloven har vi funnet det tilstrekkelig å behandle saken administrativt.

Generelle merknader

Vi vil innledningsvis gi uttrykk for at kommunene i Follo er fornøyd med at man har fått en lov, og nå også får en forskrift om infrastrukturen for geografisk informasjon. Vi mener det vil være positivt for fagområdet og at det også bidrar til synliggjøring av samfunnets bruk og nytte av geodata.

På generell basis mener vi at forskriften oppleves som teknisk og vanskelig tilgjengelig. Lesbarheten kan forbedres ved at merknadene til den enkelte paragraf blir mer utfyllende. For praktisk bruk av forskriften vil vi anbefale at noe av den informasjon som fremgår av notatets innledende kapitler knyttes til de aktuelle paragrafers merknader.

Administrative, økonomiske og miljømessige konsekvenser

Vi finner grunn til å stille spørsmål med konklusjonene knyttet til de økonomiske konsekvensene for kommunene. Kommunene i Follo var ved høringen til geodataloven kritisk til om de estimerte kostnadene var tilstrekkelig. I høringsnotatet til forskriften er kostnadsanslaget i kommunesektoren ytterligere redusert med den begrunnelse at det skal etableres distribusjonsdatabaser i et felles driftsmiljø plassert ved Statens kartverk.

Av høringsnotatet klarer vi ikke å se hva som ligger i løsningen rundt de beskrevne distribusjonsdatabaser og hvordan dette er tenkt å fungere i praktisk bruk. Vi har bl.a. vanskeligheter med å se hvordan man kan drive automatiske høstingsmekanismer dersom det ikke etableres tilsvarende forvaltningsløsninger i kommunene.

Kommunene i Follo har gjennom de siste årene etablert ny felles forvaltnings-/lagringsløsning, såkalt Quadri Map Server (QMS). Våre erfaringer tilsier at denne type forvaltningsløsninger setter større krav til både IT-drift og systemdrift enn tradisjonell lagring på filservere. Med bakgrunn i det som fremkommer av høringsnotatet er vi pr i dag usikre på hvordan kommunene bør organisere og tilrettelegge forvaltningen av geodata.

Vi mener at høringsnotatet i sum gir signaler som kan tolkes dit hen at kommunene i fremtiden gjøres til en råvareprodusent av geodata. Går vi mot en slik utvikling blir vi en mindre synlige aktør innenfor geodata-området. Dersom kommunenes rolle nedgraderes/ usynliggjøres vil det være svært uheldig m.h.t. å beholde og rekruttere fagpersonell i kommunene.

Kort merknad til de enkelte §§ i forskriften

Vi har følgende merknader til forskriften:

§ 1 Nasjonal geodatakoordinator

Det må presiseres bedre hvilken rolle nasjonal geodatakoordinator skal ha. Rollen er uklar, både i forskriften og i merknadene.

§ 2 Definisjoner

I § 2 savner vi definisjon av hva som inngår i begrepet aktiviseringstjeneste, ref § 8 e.

§ 3 Virkeområde

I 3. avsnitt brukes begrepet referanseversjonen. Dette er et begrep som ikke er i vanlig bruk. Vi går ut fra at referanseversjonen tilsvarer originaldata eller originaldatasett. Dersom man ønsker å innføre et nytt begrep så bør det tas inn og defineres i § 2, alternativt bør man bruke et kjent og innarbeidet begrep.

§ 4 Spesifiserte data

Geodataloven gjelder for spesifisert geodata i elektronisk form. Kommunene vil få særlige forpliktelser knyttet opp mot § 4 b) tema som fremgår av plan- og bygningsloven §§ 2-1 (offentlig kartgrunnlag) og 2-2 (planregisteret).

Merknadene til § 4 er svært kortfattet og viser bare til plan- og bygningsloven og kartforskriften. På det nåværende tidspunkt mener vi at det er uavklart hva som inngår i det offentlige kartgrunnlaget/offentlig kartverk.

Våre erfaringer med tematiske geodata og da særlig de kommunale temadata er at dette er geodata som i alt for stor grad mangler spesifikasjoner og hvor det offentlige standardiseringsarbeidet ikke er gitt nødvendige prioritet. Det vil derfor være store variasjoner mht datatilfang, kvalitet og standarder. Manglende definisjon av hva som inngår i begrepet *det offentlige kartgrunnlaget/ offentlig kartverk* medfører betydelig usikkerhet mht kommunenes forpliktelser. Denne usikkerheten vil ha konsekvenser for flere av §§ i forskriften; dette gjelder særlig § 6 metadata, § 7 harmoniserings/samvirkningsevne, § 11 deling av geodata og geodatatjenester mellom deltakende virksomheter og § 12 betaling for deling av geodata og geodatatjenester.

§ 5 Deltagende virksomheter

Ingen merknad.

§ 6 Metadata

Ingen merknad til forskriftsteksten.

Av kap 3 fremgår det at departementet legger opp til at metadata for kommunale data skal etableres i sammenheng med forvaltning av nasjonale distribusjonsdatabaser. Vi ser at en slik nasjonal løsning for produksjon av metadata kan ha kostnadmessige fordeler men vi er uenige i at det ensidig legges opp til sentraliserte løsninger for kommunesektoren. Vi mener at det som et alternativ også må tilrettelegges standardiserte distribuerte løsninger slik at kommunene kan velge om de selv skal fremstille metadata eller om dette skal gjøres på sentralt nivå.

§ 7 Harmonisering og samvirkingsevne

Ingen merknad.

§ 8 Offentlige geodatatjenester

Hva som inngår i begrepet omformingstjenester er uklart. Det fremgår verken av merknadene til § 8 eller av § 2 definisjoner.

§ 9 Betaling for offentlige geodatatjenester

Vi mener at merknadene til § 9 bør inneholde en presisering av hva man i denne sammenheng legger i begrepet allmennheten.

§ 10 Begrensninger i tilgangen

Ingen merknad

§ 11 Deling av geodata og geodatatjenester mellom deltagende virksomheter

Vi støtter departementet når de legger til grunn at deling av data og tjenester kan organiseres som en videreføring av Norge digitalt.

§ 12 Betaling for deling av geodata og geodatatjenester

Vi mener det er uheldig at forskriften likestiller utadrettet informasjons- og veiledningsvirksomhet med bruksrett til intern bruk.

For vårt vedkommende er vi særlig skeptisk til at andre deltagende virksomheter på lik linje med kommunene skal kunne drive informasjon og veiledning på plandata.

Beskrivelsene i høringsnotatets side 12 og 13 om samfinansiering bør tas inn i merknadene til § 12.

På generelt grunnlag mener vi at Norge digitalt skal være basert på avtaler og ikke være lovregulert.

Vi mener at de økonomiske konsekvensene mer eller mindre er skrevet bort i arbeidet med forskriften – se for øvrig merknader til kap. 4.

§ 13 Deling av geodata og geodatatjenester med internasjonale institusjoner

Ingen merknad.

§ 14 Koordinering og samarbeid om infrastrukturen

Merknadene til § 14 bør suppleres med beskrivelsen i kapitel 2 når det gjelder nasjonalt geodataråd. Vi mener at forskriften bør inneholde mandat for geodatarådet og anbefaler at dette tas inn. Flertallet i rådet bør bestå av deltakende virksomheter og rettighetshavere.

Begrepet samordningsstruktur forstås som en videreføring av dagens referansegruppe. Vi stiller spørsmål om det er hensiktsmessig at Nasjonal geodatakoordinator skal utpeke representanter fra deltakende virksomheter, vi foreslår at dette endres til: Nasjonal geodatakoordinator i samarbeid med deltakende virksomheter peker ut representanter til en samordningsstruktur.

Begrepet samordningsstruktur bør erstattes med et mer selvforklarende ord/begrep.

§ 15 Avgjørelser og pålegg som ikke kan påklages

Ingen merknad.

§ 16 Gjennomføring av direktiv 2007/2/EF

Ingen merknad.

§ 17 Gjennomføringsfrister

Ingen merknad.

§ 18 Ikraftsetting og endring i andre forskrifter

Ingen merknad.

Follo, 02.05.2011

Grethe Marie Hagbø
Vestby kommune

Alf Wilberg
Frogn kommune

Øyvind Ødegård
Nesodden kommune

Halvor Bruun
Ås kommune

Tore Hauger
Enebakk kommune

Torunn Sæther
Oppegård kommune

Oddmund Arntsberg
Ski kommune

Sendt ut uten signatur